

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев 2858/05
22.02.2006. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Стојана Јокића, председника већа, Николе Станојевића, Михала Рулића, Звездане Лутовац и Предрага Трифуновића, чланова већа, у правној ствари тужиље АА, коју заступа пуномоћник АБ, адвокат, против туженог ББ, кога заступа пуномоћник БВ, адвокат, ради раскида уговора о доживотном издржавању, решавајући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Окружног суда у Новом Саду Гж. 3399/04 од 1. 6. 2005. године, у седници већа одржаној 22. 02. 2006. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као НЕОСНОВАНА ревизија туженог изјављена против пресуде Окружног суда у Новом Саду Гж. 3399/04 од 1. 6. 2005. године.

Образложење

Пресудом Општинског суда у Новом Саду П. 5905/02 од 25. 5. 2004. године у целости је усвојен тужбени захтев тужиље и раскинут уговор о доживотном издржавању закључен 18. 5. 1992. године између тужиље као примаоца издржавања и туженог као даваоца издржавања, па је тужени дужан трпети да се на основу наведене пресуде укњижи у целости право својине на име тужиље на стану број _ површине _ м² на _ спрату вишеспратне зграде број _ у _ у ул. __, саграђена на парцели број __, уписан у лист непокретности бр. __ КО __ (ВВ), те тужени обавезан да туженој накнади трошкове поступка у износу од 73. 790,00 динара све у року од 15 дана под претњом извршења.

Решавајући о жалби туженог изјављеној против те пресуде, Окружни суд у Новом Саду је пресудом Гж. 3399/04 од 1. 6. 2005. године, одбио жалбу као неосновану а потврдио пресуду првостепеног суда.

Против те пресуде Окружног суда у Новом Саду тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 386. ЗПП ("Службени лист СФРЈ" бр. 4/77..."Службени лист СРЈ" бр. 27/92, са свим изменама и допунама) у вези члана 491. став 4. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 125/04), Врховни суд је нашао да ревизија није основана.

У проведеном поступку нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 354. став 2. тачка 11. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а у ревизији се посебно не указује на постојање других битних повреда одредаба парничног поступка због којих се ревизија може изјавити.

Разлози ревизије о погрешној примени материјалног права нису основани.

Према утврђеном чињеничном стању тужиља је тетка туженом и закључење спорног уговора о доживотном издржавању иницирао је брат тужиље, а отац туженог, који је касније умро. Тужиља је рођена 1917. године и живела је сама у стану који је био предмет закљученог уговора о доживотном издржавању, док је тужени са својим родитељима живео у __. Тужени се према наведеном уговору обавезао да ће тужиљу доживотно издржавати на начин и под условима који ће јој обезбедити пристојан живот према њеним годинама и здравственом стању, да ће је у случају болести неговати и обезбеђивати јој потребну здравствену заштиту, да ће је обезбедити недостајућа средства за пристојан живот, те да ће својим и средствима својих родитеља исплатити откупну цену стана у потпуности, а која је износила 1.026.976,00 динара. Уговором је предвиђено да ће странке одвојено живети, али да ће у случају потребе тужиље и њеног здравственог стања бити успостављена и заједница живота. Као накнаду за пружено издржавање тужиља је оставила у наслеђе, односно предала у власништво туженом наведени стан, с тим што је за себе задржала право доживотног плодуживања на њему.

Даље је утврђено, да је у погледу откупне цене стана тужиља исплатила износ од 800.000,00 динара, а разлику до пуне цене стана исплатио тужени. У периоду од закључења уговора па до 1977. године тужени није новчано помагао тужиљу, а од тада па до 2001. године слао јој новац путем поште у одређеним месечним износима, а укупно око 10.000,00 динара за цео период. Тужиља је од 1997. године инвалид и користи се штакама које је сама купила, а због инвалидности у току 2001. године остварила је право на туђу негу и помоћ, од када је тужени престао да је новчано помаже. Након закључења уговора тужени је неколико пута долазио код тужиље у посету, као и његова мајка, док је отац туженог тужиљу обилазио приликом службених долазака у Београд једном у два месеца. Тужиљи је годинама био покварен бојлер у стану а да тужени ништа није учинио да се исти поправе, па је она морала веш да пере

код својих комшиница. Оне су јој помагале око одржавања хигијене у стану, кувале, доносиле јој храну и лекове, а доводиле и лекаре када је то било потребно.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, нижестепени судови су правилно применили материјално право, када су усвојили тужбени захтев и раскинули наведени уговор о доживотном издржавању.

Наиме, према одредби става 3. члана 120. Закона о наслеђивању ("Службени гласник СРС" бр.52/74, 1/80 и 25/82), који се има применити на материјално правни однос странака сходно одредби члана 237. став 2. сада важећег Закона о наслеђивању, свака страна може тражити раскид уговора о доживотном издржавању када друга страна не извршава своје обавезе. У конкретном случају нижестепени судови су правилно закључили да тужени није према тужиљи у потпуности извршавао преузете обавезе из предметног уговора. Ретке и краткотрајне посете туженог и његових родитеља тужиљи, не могу се сматрати адекватном помоћи, тим пре ако се узме у обзир старост тужиље и њено целокупно здравствено стање, те чињеница да су њој ту неопходну помоћ пружале њене комшинице и пријатељице. Иако је тужени имао сазнања да тужиљина веш машина већ годинама у квару и бојлер, односно основни кућни апарати, ништа није предузео на њиховој поправци и да их доведе у нормално стање, а који су иначе тужиљи били неопходни за нормално и уобичајено задовољавање животних потреба. Сама чињеница да је тужиља била инвалид и да је остваривала права на туђу помоћ и негу, говори о томе да јој је била неопходна свакодневна помоћ у смислу одржавања личне хигијене, хигијене у стану, припремање хране, набавке намирница и потребних лекова, а да то тужени није чинио непосредно нити посредно преко других лица које би ангажовао да то чине уместо њега. С тим у вези, без значаја је истицање у ревизији туженог да тужиља од њега никада није тражила никакву помоћ, па ни од његове породице, јер је његова обавеза према уговору била да тужиљи обезбеди пристојан живот према њеним годинама и здравственом стању.

Не стоји ни навод ревизије да су нижестепени судови погрешно применили материјално право када нису узели у обзир предлог туженог да се његова обавеза преузета наведеним уговором преиначи у доживотну ренту. Стоји чињеница да је тужени у свом писменом поднеску од 12. 11. 2002. године навео, да иако се прилике објективно нису промениле да би испуњење спорног уговора било знатно отежано, сматра да се однос међу странкама може уредити сходно уредби члана 122. Закона о наслеђивању из 1974. године и обавеза туженог из наведеног уговора преиначи у доживотну ренту. Међутим, право примаоца издржавања на преиначење у доживотну новчану ренту, која је иначе предвиђено одредбом члана 121,а не чланом 122, Закона о наслеђивању, који је важио у време закључења спорног уговора, условљено је покретањем спора од стране једне или друге уговорне стране за ново уређење уговорених обавеза услед промењених прилика и отежаног испуњења обавезе те стране. У таквој ситуацији суд може право примаоца издржавања преиначити у доживотну новчану ренту, ако то одговара и једној и другој страни. То даље значи, да је тужени такав захтев могао да истакне у овом спору само у форми против тужбе, те како то није учинио, нижестепени судови нису ни имали обавезу да о њему расправљају и одлучују.

Осталим наводима ревизије у суштини се другостепена пресуда побија због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, а како се са тог разлога према изричитој одредби члана 385. став 3. ЗПП, ревизија не може изјавити, то их овај суд није узимао у предмет посебне оцене нити образлагао.

Са напред наведених разлога, на основу члана 393. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у изреци пресуде.

Председник већа-судија,

Стојан Јокић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

нн